

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wstęp do arabistyki Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia arabska Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 09FARS.11N.03526.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Filip Jakubowski	
Prowadzący zajęcia	Filip Jakubowski	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wprowadzenie do arabistyki jako dziedziny naukowej - jej zakres tematyczny, elementarna terminologia oraz podstawy metodologii
C2	Zapoznanie się z rozpiętością geograficzną oraz zróżnicowaniem politycznym świata arabskiego
C3	Wprowadzenie do głównych poddziedzin arabistyki: językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz islamoznawstwa
C4	Ukazanie powiązań arabistyki z innymi naukami humanistycznymi: m.in. semitologią, historią, kulturoznawstwem, etnografią, religioznawstwem, filozofią, socjologią i politologią
C5	Wprowadzenie do warsztatu naukowego arabisty
C6	Poznanie historii studiów orientalnych w Polsce i na Zachodzie
C7	Zapoznanie z teorią postkolonialną oraz zjawiskiem orientalizmu

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Rozumie interdyscyplinarny charakter studiów arabistycznych	FAR_K1_W01, FAR_K1_W03	Kolokwium pisemne
W2	Zna teorie i metodologie charakterystyczne dla badań orientalistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem arabistyki	FAR_K1_W01, FAR_K1_W02, FAR_K1_W03	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
W3	Jest świadom historycznego kontekstu powstania i rozwoju orientalistyki oraz jej współczesnego znaczenia, głównych ośrodków oraz kierunków badań	FAR_K1_W01, FAR_K1_W03	Kolokwium pisemne
W4	Jest świadom roli języka arabskiego we współczesnym świecie oraz interrelacji między językiem a środowiskiem społeczno-kulturowym. Rozumie problem dyglosji	FAR_K1_W04, FAR_K1_W05	Kolokwium pisemne
W5	Rozumie pojęcie orientalizm i studia postkolonialne	FAR_K1_W03, FAR_K1_W05, FAR_K1_W06	Kolokwium pisemne
W6	Orientuje się w zróżnicowaniu politycznym i społecznym świata arabskiego	FAR_K1_W05, FAR_K1_W08, FAR_K1_W09	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Wykorzystuje interdyscyplinarny charakter studiów arabistycznych, ich powiązania z innymi dziedzinami wiedzy oraz naukami pomocniczymi	FAR_K1_U01	Kolokwium pisemne, Wypowiedź ustna
U2	Rozwija praktyczne umiejętności w zakresie warsztatu naukowego arabisty	FAR_K1_U03, FAR_K1_U09	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	Potrafi dokonać wokalizacji prostych konstrukcji bez zapisu samogłoskowego	FAR_K1_U07	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest otwarty na poznanie innych niż rodzime kręgów kulturowych	FAR_K1_K04, FAR_K1_K07	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Arabistyka jako dyscyplina naukowa. Współczesna podbudowa teoretyczna i metodologiczna.	W1, W2	Konwersatorium
2.	Zasieg geograficzny, językowy i kulturowy świata arabskiego; jego zróżnicowanie polityczne	W6, K1	Konwersatorium
3.	Język arabski, literatura oraz islam jako przedmioty badań naukowych.	W1, W2, W4, U1	Konwersatorium
4.	Historyczne korzenie orientalistyki zachodniej, studia orientalne w Polsce	W3	Konwersatorium
5.	Orientalizm w nauce, kulturze i sztuce Zachodu. Studia postkolonialne	W1, W3, W5, U1, K1	Konwersatorium
6.	Współczesne ośrodki arabistyczne w Polsce i za granicą. Ważne biblioteki i archiwa.	W3, U2	Konwersatorium
7.	Warsztat naukowy arabisty: różnorodność źródeł. Literatura naukowa, literatura pomocnicza, czasopisma specjalistyczne, rękopisy, elektroniczne bazy danych	U2	Konwersatorium
8.	Systemy i zasady transkrypcji i transliteracji naukowej. System ISO - ćwiczenia praktyczne).	U2, U3	Konwersatorium
9.	Czytanie arabskiego tekstu odręcznego	U2, U3	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Zaliczenie kolokwium pisemnego, omówienie wybranych lektur, aktywność na zajęciach (dopuszczalne dwie nieobecności)

Literatura

Obowiązkowa

1. Danecki Janusz, Współczesny język arabski i jego dialekty, Dialog, Warszawa 2000
2. Danecki Janusz., Wstęp do dialektologii języka arabskiego, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1989
3. Said Edward, Orientalizm, tłum. Witold Kalinowski, Zysk i S-ka, Poznań 2005
4. Daniel Norman, Islam and the West. The making of an Image, Oneworld, Oxford 2009
5. Gandhi Leela, Teoria postkolonialna, tłum. Jacek Serwański, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2008
6. Martin Richard, Muhammad Arkoun, Islamic Studies, The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World, John L. Esposito (red.), Oxford University Press, Oxford 2001, t. 2, s. 325-340
7. Schick Irvin Cemil, Seksualność Orientu. Przestrzeń i Eros, przełożyła Anna Gąsior-Niemiec, Oficyna Naukowa, Warszawa 2012
8. Michalczyk Zbigniew, Orientalizm w sztuce wizualnej XVIII-XIX wieku, "Nigdy więcej" 19/2011
9. Waardenburg J.D.J., Mustashrikūn, [w:] Encyclopaedia of Islam, t. VII, Brill, Leiden 1993, s. 735-753,

Dodatkowa

1. Deliege Robert, Historia antropologii. Szkół, autorzy, teorie, tłum. Katarzyna Marczevska, Oficyna Naukowa, Warszawa 2011
2. Lewis Bernard, From Babel to Dragomans. Interpreting the Middle East, Phoenix, London 2005
3. Danecki Janusz, Arabowie, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2001
4. Reychmann Jan (ed.), Szkice z dziejów polskiej orientalistyki, t. 1-3, PWN, Warszawa 1957-1969
5. Gacek Adam, Arabic Manuscripts. A Vademecum for Readers, Brill, Leiden-Boston, 2009
6. Gürsel Nedim, Drugie życie Mahometa. Prorok w literaturze zachodniej, przekład Janusz Danecki, Wydawnictwo Akademickie Dialog, Warszawa 2019
7. Kaczmarek Hieronim, Polacy w Egipcie do 1914 roku, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2008

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FAR_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego podejmowania i wspierania inicjatyw społecznych związanych z budowaniem komunikacji międzykulturowej
FAR_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznania wartości dziedzictwa kulturowego Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
FAR_K1_U01	Absolwent/ka potrafi korzystając ze zdobytej wiedzy, formułować i analizować problemy badawcze z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego), a także opracowywać i prezentować wyniki tych analiz
FAR_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, oceniać i krytycznie analizować informacje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego (z uwzględnieniem kontekstu kulturowego i historycznego) korzystając ze słowników i różnych źródeł tradycyjnych i internetowych
FAR_K1_U07	Absolwent/ka potrafi interpretować i przetwarzać różnorodne teksty mówione i pisane we współczesnym arabskim języku standardowym a także proste teksty w języku klasycznym, stosując właściwe metody i narzędzia
FAR_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie przygotowywać i prezentować wystąpienia ustne na zadany temat w języku polskim lub/i arabskim korzystając z różnych technik i narzędzi multimedialnych
FAR_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filologii arabskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FAR_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym kluczowe fakty i zagadnienia z językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego, ich dziedzin pokrewnych i nauk pomocniczych w powiązaniu z arabsko-muzułmańskim obszarem kulturowym
FAR_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe teorie i metodologię badań z obszaru filologii arabskiej w odniesieniu do wybranej dyscypliny (językoznawstwo, literaturoznawstwo)
FAR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową terminologię z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa arabskiego oraz wiedzy o arabsko-muzułmańskim obszarze kulturowym
FAR_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane szczegółowe zagadnienia z wiedzy o języku arabskim, literaturze, religiach, historii, kulturze, i sytuacji społeczno-politycznej obszaru języka arabskiego
FAR_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe metody badawcze i interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów w języku arabskim
FAR_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie geografie obszaru kulturowego języka arabskiego
FAR_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie fundamentalne dylematy i wyzwania współczesnej cywilizacji związane z językami i zróżnicowaniem religijnym i etnicznym Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej